

ИЗЛИЗА ОТ 1900 ГОДИНА

БЪЛГАРСКИ ВЕСТНИК

ОФИЦИАЛНО ИЗДАНИЕ НА СВЕТИЯ СИНОД НА БЪЛГАРСКАТА ПРАВОСЛАВНА ЦЪРКВА – БЪЛГАРСКА ПАТРИАРШИЯ

ГОДИНА СХН, БРОЙ 7

СОФИЯ, 1-15 АПРИЛ 2012 г.

ЦЕНА 0,70 лв.

е-mail: sinizdat@gmail.com, synpressbg@gmail.com

Официален сайт на Св. Синод на БПЦ – www.bg-patriarshia.bg

ХРИСТОС ВОСКРЕСЕ!

ПАТРИАРШЕСКО И СИНОДАЛНО ПАСХАЛНО ПОСЛАНИЕ

„В Него и нашия живот, и живота Божие светилниста за нас възкресе“
(Иоан. 1:4)

ХРИСТОС ВОСКРЕСЕ!

Възлюбени във Възкръсналия Господ чедо на светата ни Църква,

В утрото на свещената Пасха до всички краища на вселената отново се разнася радостната вест за Възкръсналия Божочек, за победата и тържеството на живота. И радостта ни е гласна, а надеждата ни – светозвучна, защото „Христ, възкресил от мъртви и за умрелите стана начатък“ (1 Кор. 15:20).

С тази непопращена надежда и с неизменна вяра във Възкръсналият мъртвите Христос Господ живеем и се спасяваме, черпим тук свидетелстваме пред света, че „Бог ни е дарувал живот вечен; и той живот е в Неговия Син“ (1 Иоан. 5:11); че по Божия милост ни е дарувано „възкресение на мъртвите и живот в блажен век“ (Служба на псалма, 12). Защото тук и начатъкът на това наше възкресение е Възкресението Христово. Приели Кръщенето, участници в светогайственния живот на Църквата, ние се пренаричаваме и в свидетели Христови, а онези, които на Негово славно и всеобедно Възкресение. Макар подвластни на новешки немощи, пред нас е спасителната надежда на възкресително и вечния живот в Царството на Отца. Макар все още в плен на „подвешените сили на злобата“, живеем свободни от властта на злото и смъртта. С чисти сърца и помисли изповядваме пред света, че, ето, възкресе Христос, „Афата и Омегата... начално неизменно и край непотсвикан“ (Св. Мелитон Сарайския. Слово за Пасха), че „възкресна Христос и живот се възвори!“ (св. Йоан Златоуст, *Показва ни слово за Пасха*).

За да възвори този живот, за да ни даря с него, Спасителят претърпя страдания и кръвна смърт. Погребан е с нас в хладния и мрачен гроб, за да ни изведе на пътя на светината и живота. Претърпя това единствено от любов, защото, както свидетелства божественят евангелист: „Бог токози обикои света,

че отпадне Своя Единороден Син, та всякой, който вярва в Него, да не погине, а да има живот вечен“ (Иоан. 3:16). А на друго място добавя: „Божията любов към нас е това се [и] види, ето Бог проводи в света Своя Единороден Син, за да бъдем живи чрез Него“ (1 Иоан. 4:9). Затова именно Църквата във всички времена е вярвала и изповядвала, че тази всеобщианна Божия любов лежи не само в основата на Божия творчески импулс, но е и движеща сила на Божия промисъл и демоностроятелство за творението. Защото – отговори на думите на евангелиста – Бог не проводи Сина Си на света, за да съди света, а за да бъде светът спасен чрез Него“ (Иоан. 3:17).

Като подражаващи на Христа Спасителя – на Неговия живот, кръстен страдания, смърт и възкресение – ние също сме призвани да проявяваме любовта, с която Той ни обикои и без онова съд отпадне Себе Си за нас. Да не съдим, а да прощаваме и да любим друг друго. За всичко да благодарим и всакога да имаме пред очи кръстните страдания на нашия Господ, с които Той ни изкуши и спаси, за да имаме живот в изобилие. Защото, както Сам Той беше казал в земните Си дни, „то това ще познаем всички, че сте Мои ученици, ако любов имате помежду си“ (Иоан. 13:35).

Братя и сестри,

Христовото Възкресение е светлина, която „в мрака свети, и мракът ѝ не обзее“ (Иоан. 1:5). То огрява и най-дълбокия и неутраден мрак, от него неизменно черпим сили за живот – дори тогава, когато всяка надежда ни изглежда угазната. То огрява пътя ни и в най-тъмната нощ, разсеява в нас дори и най-дълбокото страдание, отстранява всяка безумност. То е единствената истинска основа и на нашата вяра, и на нашата надежда. Нека, прочее, живеем и се подизваваме като достойни свидетели на Възкръсналият от мъртвите и приел ни от смъртта към живота Господ наш Исус Христос, та да станем участници и в Неговото Възкресение!

Утрото на свещената Пасха отечески поздравяваме всички верни чедо на светата наша Православна църква – в

Благодатният огън в Ротондата „Св. Възкресение Христово“, 23.04.2011 г.

пределите на Родината ни и залеч от неси – с пожелание за дузови мир и приобидна пасхална радост във Възкръсналия Господ и Спасител!

Благодатна на Възкръсналият мъртвите Христос Господ да бъде с всички нас!

ХРИСТОС ВОСКРЕСЕ!

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА СВ. СИНОД

† МАКСИМ

ПАТРИАРХ БЪЛГАРСКИ И МИТРОПОЛИТ СОФИЙСКИ

ЧЛЕНОВЕ НА СВ. СИНОД:

- † Вранчански митрополит КАЛНИК
- † Свищевски митрополит ИОАННИЙ
- † Видински митрополит ДОМЯНИН
- † Варненски и Великопреласки митрополит КИРИЛ
- † На САЩ, Канада и Австралия митрополит ИОСИФ
- † Западно- и Средноевропейски митрополит СИМЕОН
- † Белогорски митрополит ГРИГОРИЙ
- † Русенски митрополит НЕОФИТ
- † Неврокопски митрополит НАТНАНАИЛ
- † Плевенски митрополит ИГНАТИЙ
- † Старозагорски митрополит ГАЛАКТИОН
- † Ловчански митрополит ГАВРИЛ
- † Пловдивски митрополит НИКОЛАЙ
- † Доростолски митрополит АВРОСИЙ

ТЕМА НА БРОЯ:

БЛАГОДАТНИЯТ ОГЪН НА ВЪЗКРЕСЕНИЕТО

БОГОСЛОВИЕ

Нагмозбавето на болката в прослабана на Кръста

Стр. 6-7

ЛИЧНО

• По следите на Пасха
Как един атеист поварва във Възкресението

Стр. 3

• Лъжа ли е Христовото Възкресение

Стр. 7

ИСТОРИЯ

Хаджильок по Великден

Стр. 8

Владим със с очене си безброй работи, когато рече ботех като кореспондент на „Чикаго трибюн“, но не бях видял никой да долавя отново. Той беше бегово, аз имам бегово в митове и легендите. В крайна сметка живеем в епохата на науката. Верата във Възкресението е нещо абсурдно.

Изи поне така си представя, докато сам не се зава да провери наличната информация. На базата на обичаи ми компетентност и образоването, което имам, аз се захван да проуча най-дръжко тържествен в мюшеката история – това е Юлий Цезар, който след смъртта се върнал към живот и дава новия دستور, първото истинско на тържественото Са, че е Син Божий.

Накъде към края на втората година от началото на монте проучвания аз въз да откривам, че атеизъм и мен все да губя опорт.

Ето само няколко неща, които отхвърс:
 Първо, налице са безброй доказателства, че Исус е умрял на кръста. Редом с многобройните, самостоятелни, първи потвърждения в текстовите на Нюна Залет (на които в началото кой знае защо не обрнях особено внимание), аз съм открил още пет илточни, и намирам отно обичо с Библията. Даже историкът едмет Герд Людман определя кръстната смърт на Исус като „неоспорим факт“.

Второ, разказите за Възкресението са започнали още през първите дни след събитията, което изключва те да са легенда, защото легендите се формират в хода на много години. А. Н. Шьруин-Уайт – известният офортски специалист по класическа история – казва, че за утвърждаването на една легенда в древния свят и започването на тържествените следи на историческата истина са били необходими повече десет поколения време.

Освен това разполагаме с едно Верую на древяната Църква, записано в I Кор. 15:3-8, което потвърждава смъртта на Христос, неговото погребение, възкресение и явяването Му на конкратнаброи свидетели, в това число и на невярещи. Учени, на разпорядни теологически позиции, тържат, че написването на това Верую е ставало в рамките на няколко години след смъртта на Исус, което не рече, че дожджното явяване е базирало на несе проевидети във времето свидетели. Едва ли не нещо като експертна, историческа новинарска емисия!

Известният учен Джеймс Д. Дж. Дън първи следното заключение: „Можем да бъдем изцяло убедени, че това предание е било формирано в словесна форма още през първите месеци след смъртта на Исус“. Невероятно че бъде формирането на една легенда да е извършено толкова бързо и че задлич следите на историческата истина.

Трето, имаме наличното на празник греб – нещо,

† IN MEMORIAM

Престави се в Господа монах СТИЛИН от Бачковския манастир

Братството на Бачковската св. обшест с прехвърсаша в Господна съществува, че на 18 март се престави в Господа дългогодишният брат на обшестна монах Стилиан.

Роден е в дасевната 1929 г. в с. Вялци дол, Варненско. Постъпва като послушник в Радаската св. обшест през 1958 г. През 1959 г. прехвърсаша монашеско пострижение от тогавашния игумен на манастира архим. Варлаам (по-късно Пловдивски митрополит), а под манастир е воден от архим. Геласий (по-късно Нюйоркски митрополит).

След одержавяването на Радаска манастир през 1961 г., заедно с други 15 монаси от братството, съгласно решението на Св. Синод на БПЦ, е преместен в Бачковския манастир, където остава да се поддържа до смъртта си. Изпълнява различни послушания, като клисар, певец и тинкар.

Осело на монах Стилиан бе отслужено на 20 март от 11 ч. в съборния манастирски храм „Успение Богородично“ от игумена на обшестна Негово Превосходенство Атанасий (св. Борис и Мефодий) братство. Непровосветеност е погребан в манастирското гробище.

Как един атеист повярва във Възкресението

По следите на Пасха

Лий СТРОУБЪЛ

което се подрабтира от ранното Верую и което е отразено още в първото Евангелие.

Ученият Уилям Лейн Крейт отбелязва, че местоположението на Исусовия гроб било известно както на християни, така и на невярещи. Ако не е бил празен, имаме да бъде възможно в същия храм, в който само няколко седмици преди това Исус е бил публично разпнат и погребан, да пазиме подобно всеобщо окаяние от всички хора с Възкресението.

Нещо повече, наличието на празен гроб е било неувиселено потвърдено и от направеното непосредствено след събитията тържестве, че учениците са откривали талогото Му. Но защо на Исусовите противници им добрило да прибягват до подобни измислици, освен ако не са искали да съчинят някаква удебно обяснение за неубоивния факт, че гробът бил празен?

Да откриват талогото, имали мотив единствено учениците Му. Само че те имаме така твърдо и така безспорно да избереат мъченичката смърт само заради една лъжа.

И накрая, ученият Гари Хабърман и Майкъл Ликон изоброят след различни места, от които научаваме, че възкресението Исус е било на Своите ученици: „След като потвърждават, че Исус му се явил, Павел се срещна с апостолите, които на своя ред споделят, че и собственото им знание за Възкресението е същото като неговото.“

След като Верую потвърждава, че учениците Му (плюс още 500 други хора) са срещнали възкресения Христос; немалко учени всъщност са на мнение, че двама от споменатите в това Верую свидетели, Петър и Яков, са предали информацията на Павел.

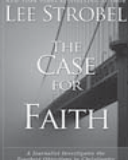
Само няколко седмици след разпнатването на Христос на кръста Петър обявява пред насъбралото се в Йерусалим множество: „Тогаво Исус Бож възкрес, на което всички ние сме свидетели“ (срв. Дян. 2:32). Тривалия множество първо думите му за истината и така се радва Църквата.

† IN MEMORIAM

Един духовник, отдал живота си на Бога, извънността и църковната администрация, който служеше всеотдайно, без да парадират със служебното си положение и способности.

Роден е на 15 юлипри 1929 г. в с. Делчев, Пловдивско. Основно и прогимназиално образование получава в родния си град. От 1934 до 1940г. учи в Софийската духовна семинария.

От Петрухово 1943 г. е арестован за дикон от Арлопковският манастир. Осено и прогимназиално образование получава в родния си град. От 1934 до 1940г. учи в Софийската духовна семинария.

След установяването на Българската патриаршия и избрането на Пловдивският митрополит Кирил за Българският патриарх (8-10 май 1953 г.), от 1954 г. отец Воловнов преминава в южния на Софийската епархия като дякон и член секретар на Българския синод.

След установяването на Българската патриаршия и избрането на Пловдивският митрополит Кирил за Българският патриарх (8-10 май 1953 г.), от 1954 г. отец Воловнов преминава в южния на Софийската епархия като дякон и член секретар на Българския синод.

След установяването на Българската патриаршия и избрането на Пловдивският митрополит Кирил за Българският патриарх (8-10 май 1953 г.), от 1954 г. отец Воловнов преминава в южния на Софийската епархия като дякон и член секретар на Българския синод.

След установяването на Българската патриаршия и избрането на Пловдивският митрополит Кирил за Българският патриарх (8-10 май 1953 г.), от 1954 г. отец Воловнов преминава в южния на Софийската епархия като дякон и член секретар на Българския синод.

След установяването на Българската патриаршия и избрането на Пловдивският митрополит Кирил за Българският патриарх (8-10 май 1953 г.), от 1954 г. отец Воловнов преминава в южния на Софийската епархия като дякон и член секретар на Българския синод.

След установяването на Българската патриаршия и избрането на Пловдивският митрополит Кирил за Българският патриарх (8-10 май 1953 г.), от 1954 г. отец Воловнов преминава в южния на Софийската епархия като дякон и член секретар на Българския синод.

След установяването на Българската патриаршия и избрането на Пловдивският митрополит Кирил за Българският патриарх (8-10 май 1953 г.), от 1954 г. отец Воловнов преминава в южния на Софийската епархия като дякон и член секретар на Българския синод.

След установяването на Българската патриаршия и избрането на Пловдивският митрополит Кирил за Българският патриарх (8-10 май 1953 г.), от 1954 г. отец Воловнов преминава в южния на Софийската епархия като дякон и член секретар на Българския синод.

20 години от кончината на

протодякон Васил Стоянов Велянов

В продължение на много години отец Велянов е неогрешен помощник на предстоятеля на БПЦ, като освен за служби канцеларски и богословски задължения си грижи и за богословско издателско състояние на патриарха.

Известен съветско многогодишно творчество, някои обясняват си служебни задължения патриарха Кирила с неговото издателство „Востокъ западъ“.

След установяването на Българската патриаршия и избрането на Пловдивският митрополит Кирил за Българският патриарх (8-10 май 1953 г.), от 1954 г. отец Воловнов преминава в южния на Софийската епархия като дякон и член секретар на Българския синод.

при новонаборния Български патриарх Максим.

Багодателно на неговите сгенеративни способности на бил с възмет издателство „Востокъ западъ“ и „Атон“ и Патриаршеско благословение на Архонска и Нюйоркската епархия, които детайлно описват задържаните пътувания на предшестващия на отец Велянов патриарх Максим от Бачковския манастир на страната.

Отец Велянов почина на 9 април 1992 г. в София. Осело и погребението му са извършени на 13 април в пещерата на Бачковския манастир Максим от Бачковския манастир – епископ Левантис Неофит – гр. Русе, св. Синод (сега Русенският архиепископски синод), и Крушицкия Натанаил – митрополит на Софийския митрополит (сега Нюйоркският митрополит), в параклиса на Манастирската гробища.

Бог да го прости!
 Борис ЦАНОВ

БОГОСЛОВИЕ

Болката от богоуподобяването и прославата на Кръста

Прославата на Кръста не е време в болката, а в неговата радост. Болката е феномен на изкуствено, или очинствено, действие на Кръста, което принадлежи към болката на болката. Докато радостта е неговата същност. И тя с най-висшият дар от Бога към човека.

Тази радост на Кръста е само обожение

достигане пълнотата на богоподобие. Радостта от богоподобие изпъва всички възприятия на съзнанието в съвета на смирението и съвета на единството за Божията слава. Радостта на Кръста проличава от тържествувателна победа над греха и неговите отряжания и в началото по причина на своето действие Кръстът изглежда само болка и страдание, но от неговата дълбока основа му се открива новост със истинската радост (жж. Димитър Станюков, *Кръстът и радостта в живота на монасите*).

Болката в пътя към обожението проличава от замаяването на възмущенията по отношение съзнанието от своите отряжания и предостатъка за съчувствие в славата на Кръста. Защото именно

Чрез узурпацията за света се създават вътрешните събития на душата

и те откриват благодатната любов, която не търси отплата, а преобръщайки своите на човека душа (жж. волк и желанието) се превръщат в естествени и съществени в естествени и съществени (мтр. Иеротей Влахос, *То койтърото то старото*).

Тези очинствено на страданията над на душата (т.е. на волта и желанието), въпреки нагоре по лестничата на Кръста, умът на подвизанието на богоуподобяването все повече се просветлява от истинската Светлина на Кръста. Така се достигат възможни, той започва без всякакви ограничения да приема Божията енергия и сам цял да просветлява. Тогава и сърието, възлюбяване на това непосредствено влияние на Божие действие, става и то цялото чисто и непорочно. Затова и казваме, че чистотата на сърцето идва като награда за съслушане, положено за изпълнение на човека воля и действията (Г. Манзарилас, *Православ*

вен диханен живот).

Тук, при върха на Кръста, очинствено ум, което като сила от чиста същност, става способен на съвършено боговидение, както казва Христо: "Бог, очинствено ум, което като сила от чиста същност, защото те не виждат Бога" (Мат. 5:8). С чистотата и прозрачността на Кръста на практика се превръща пълнота на възможността, който покрива света, и вървящия съзрява Христо "лице в лице" и се просветлява от истинската Светлина на света като съвършен човек, съслесен и съвършен на Христа. В измереното на това пълно и истинско и светло обичание боговидение

ноето вече не е някаква мистичен лук, а естествени резултат от очинствено чрез смирението на кръста. Така, възмущенията лични кръст се оказва, че е личният Тавор на подвижника, но чийто възможност дестини път сърцето и в разширението на от светлината на блажената плавина и прегрътка в топлината си целия свят. Така, възмущенията лични кръст се оказва, че е личният Тавор на подвижника, но чийто възможност дестини път сърцето и в разширението на от светлината на блажената плавина и прегрътка в топлината си целия свят. Така, възмущенията лични кръст се оказва, че е личният Тавор на подвижника, но чийто възможност дестини път сърцето и в разширението на от светлината на блажената плавина и прегрътка в топлината си целия свят.

Тези разработки преоткрива, за да ги приберем в света

Същностивно на итерварната енергия представя опита от крайната става, която се пази за човека за без пръвния жж. С очинствено на сърцето посредством болката на кръста човек се преобръщане в възлюбен на Христос и в него започва да живее радостта от кръста на съвършенството. Точет, в съвършенство по подобие на Христа човек се просветлява обожителното действие на Кръста. По този начин става жива, че съвършенство в най-общия смисъл е равновисно на обожението на човека, на неговото богоподобие. Затова и св. Отци на Църквата в най-общия смисъл определят символичен израз за

скалологичното надпоаване на болката. И болката на кръста, "то е законът на живота, написан от ръката на Самия Бог в сърцето на верните Му райи - Това е сладчайшият възмущеният лук, Негово брем" (св. Николай Светогорски, *Азурко полемик*).

Радостта на обожението (богоподобие)

Според св. Теодор Студит радостта на съвършенството кръст проличава от действието на третата благодат, което е своенравно за живота на нами-

рашане се над историята и времето, т.е. за живота на Бога и на ангелите. Това е радост на всички същества на душата, която живее съвършено. Това е радостта на обожението.

По своята същност съвършенството събодателно на Бога чрез живота на Кръста не представлява отричане от живота, а напрогит, обръщане с лицето в радостта, която е плод на Светия Дух. Точет, плод от Божие присъствие в човека, мир, алтотипиране, кроет, въздържане (жж. Гал. 5:22).

Обожението е дава на човека като Божий дар. Тога и дар е дело на Троицата Бог. По се измръщават Христо и се дава с благодатта на Светия Дух - Църквата.

Обожението на човека и цялата на Църквата

(Г. Манзарилас, *Полемик*). Бог приема човека в Христос чрез благодатта на Светия Дух и го прави причетен на Своята слава и парство на Църквата Бог. Който прие и обожил човека природа, прие сама и обожил и всеки един човек. В Христос всеки човек се просветлява, остава човек по прихода, но Бог по

чистота и приемност. Но Бог като неделим и съвсем Свое действие и въответно, съществуващо в обожението Му действие, макар и в малка степен, се единява с целия Бог (св. Григорий Палама, *Срещу Акинди* 5:26).

Обожението по благодатта човек се единява с Бога само в личността на Христос. Чрез благодатта на Светия Дух човек става съслесен на Христос и причащен на Неговия живот в Троицата Бог (Г. Манзарилас, *Методос Божий*). Именно чрез

тази божествена причастност човек надивава радостта на събодателно са прихода

и постига онтологично единство - единство в Бога и в близките му онтологично единство е всмъщно избавление от първородния грях, който и бе причината за това двойно отчуждаване и разпадане у човека. Затова и цялото учение на Закона и Пророците се заключава в двойно запознане с любовта, в послушание, към който вариант достига крайното си спасение. Така, спасението е равновисно на крайното избавление от греха, постигащо единство чрез Кръста на любовта. А лестничата на Кръста е пътът на преобръщането на човека в Христос в истинска

личност без грех по подобие на Христос.

Кръстът е мистичен и събодателен път, който Бог дава живота" (Мат. 7:14)

В последния ден при Второто пришествие на Христос ще възкръснат и вярващите, и невярващите. Ще приемат съществува и ще влязат в безкрайната вечна благодат на обожения на Христос чрез благодатта на Божията природа: "Морето върна мъртвите, които бяха в мърт, смъртта и адът върна мъртвите, които бяха в тях" (Откр. 20:13). Всенното Възкресение ще се за всички и ще

е напълно неизбавно, защото е дело на творческата енергия на Бога. Само че възкресеното на същите ще се отчита по своята слава и блясък. Съзнателно Възкресение на същите ще е възкресително дар повече на обожителната и обожителна Божия благодат.

Славното Възкресение идва като естествен резултат от изкуствено съзряване на Христос.

Само чрез силата на Кръста вървящ възвиза в лична възвиза и обичание с Христос

и участва в обожителното действие на Хръста, което отглежда до Възкресеното на небесата. Да отговора, който принадлежи, се дам да седне с Мене на Моя престол, както и Аз победил и седнах с Отца Си на Неговия престол" (Откр. 3:21). И който принадлежи и пази делата Ми докрай, нему ще дам власт над елчините" (Откр. 2:26). Невярващите и тези, които са преобергали своя кръст, ще се наиднат само като прости тварни същества, мъртви по отношение на живота и съвсем неприятели на него. От тях ще бъде отдал от дестинацията на живота.

Божията слава, която верните приемат по време на своя земия живот, ще прославят и гласат им в деня на всеобщо възкресение. Телата на верните ще се прероят в духовни чрез цялото проявление на обожителната енергия.

Лъжката е Христовото Възкресение

По-голямо публикуване откъс от разговор на архимандрит Евфимий Георгиев (1930-1989) с египетски комунистически атеистичко същество за Христовото Възкресение.

Атеистът: Какви са историческите факти, откъдето Неговата (Иисусова) Божествена природа?

Споредът: Още в началото ти казах, че доказателствата за Неговата Божественост отговаряват във всички онзи съществени белези, които са се случили по време на пребиваването Му, на земята. Христос е завладял не само на пророците, но и на чудесата, чрез които е потвърждавал (Своите) думи. Селил се проповядвал и хромни проважди чрез Неговата сила; Той накарал пет мъртви души, освен един и деца, само с пет хлеба и две риби; запознал на природните сланици и те Му се подчинявали; възкръсвал мъртви, един от които е Азаря – четири дни след смъртта Му. Но най-важното Негово чудо е собственото Му Възкресение.

Цялото християнство е извлечено върху събитията на Възкресението. Това не е само заключение. Камам, но се об. ап. Павел: „ако пак Христос не е възкръснал, съществува и Вярата ви“ (1 Кор. 15:17). Ако не се бе-

ше случило Христовото Възкресение, бихаха губи целият смисъл. Но Той възкръсна, а това означава, че е Господ на живота и мъртви, т.е. Бог.

Атеистът: Да не би да сте въртели всичко по-важ? Какви би казали за Вярата, че се е случило?

Споредът: Не, аз не съм по видян, дурей са до видели – апостолите. Те пак на своите грехи са известни останали и на протекла са „порисали“ същото съществено събитие на съществения си кръв. А кръвта не може да опори, че най-бисшата форма на съществено е самопокръвяването.

Знаю и вие не ми робете нищо, които да забвям, че Марк е умрял и възкръсна, и да ми покаже, че е зомб да свидетелства за това с цялата на собствената си живот? Аз съм чо-

БОГОСЛОВИЕ

омисля на лишаване от сина Божий дар, а от друга, спасяването на верните от смъртността чрез Възкресението им като божествен дар в повече. При Възкресението човешката личност ще бъде обдарена с цялата божествена Духа.

Всичка човешка болка ще се пребори в ярост от възпитанията на отбелязване с Любовта

Всички лични кръст от самото нещастно човечество, ще блещат в светлината на Божия дар, който полюбено на преобрещане Христос. Славата на Христос и на верните е обща, но „Христос като Бог не е природен извор, а светните като творения ще са участници по благодат“ (Св. Максим Изповедник, Пени слогун).

С други думи, в деня на всеобщото Възкресение ще се осмислят, от смъртта в ада, освобождаването на неверните от една в

в Ангел възгласи и затрби, ще се извърши тайната на Бога, както бе благовестил Той на Своите раби – „пророците“ (Откр. 10:7).

Накрая, само чрез въздигането на личния кръст и чрез осободителното му кръстоносие човек може да омакне възкресение на мъртвите и живот в бъдещия век“ (Символ на вярата). Само когато личният кръст се преобръща в средство за окончателно преодоляване на болката. Като съществено със свободна воля човек доброволно избира дали да предава себе си на благодатта на Духа, която отгледж като крайната радост на Любовта чрез временното преживяване на кръстното страдание. С други думи, човек сам разваля на себе си особено-личната благодат съществено на същностността му в болката на Христос (св. Максим Изповедник, Уморителни глави).

Ангела ХРИСТОВА

Едно е да отпадне животина си за идея, друго – в светелството на събитията от реалния живот. Причината за самозабравяването на апостолите не са никакви идеи. Нито дори идеята „да възлюбим другия другоза“ или някоя едноразовна ценност на християнството. Апостолите са пожелали себе си, да са свидетелствали за съществуването на събитията в човешкия живот. А когато зомбур за събитията, ние имаме предвид формални обстоятелства, които въпреки това и омакват се физическите си сетива.

Апостолите са станали мислещи за това, което са чули, което са видели, с ошине си и което са наблюдавали и което редят им са попили (срб.1 Иоан. 1:1).

Както много мъдро и точно е отбелязал вие Паскал, за апостолите макар да предположим едно от тези три неща: или са били имамени, или са имамени кама, или са си казали истината.

Да вземем първото предположение. Независимо е да са били имамени апостолите, защото всичко което са разказали не е нещор което са чули от други хора. Това е вярно, преди събитията и съществува на всичко това. Нещор повече, нито от тях не е бил сионски кам фантазия, нито пак са имали у себе си никаква предразположеност да приемат събитията на възкресението. Тякома обратното – те се отменили с уласно неговорие. Евангелиите тектосе със много изнерпатости в осмислянето на тежките душевни настроения: те не повярвали и на мътеренията, че други хора вие са били възкръсна.

И ошине нещор, какви са били апостолите преди посмелват Христос? Да не би да са били амбициозни пошители или мечтатели, обзети от разни философски и социални идеи, или пак да са били забавдени от някаква да покорват човечеството за уорботореване на собствените си фантазии? Нито побороно. Те били незграпоти рибаари. Евангелиите им дават мнение бие да взямат по няколко риби на ден, за да изхрибват семействата си. Имено поради тази причина – дакже и съв Христовото Възкресение, и в Свободата която възкръснали – те се върнали към своите рибарски лодки и мрежи. С други думи, у тези хо-

ра не е имало абсолютно никаква предразположеност към нещата, които е имало да се случат. Едва в рения на Петдесетница, „когато се обмекли в сия от зоре“ (срб. Лука. 24:45), те станали всемирни учители.

Да вземем второто предположение: дами са изплатили как? Дами са си казали май? Но поради каква причина биха имали интерес да ни мамат? Каква полза за тях от такава лаж? Пар? Или по-важно място в обществото? Или само? Когато тръгне някоя да разказва, много тириш никаква полза за себе си. Само че апостолите, проповядвали Христос – и то Христос разваляния и възкръсна, а – са осмисляли за себе си единствено тези неща: трутност, изплати, камши, камъни, кораборубичия, глад, жаж, голама, обши, побос,

тмащия, и накрая – смърт. Да изричат лаж, да поштанам всичко това? Немислимо е дори само да си предсказали, че е възможно побороно безумство.

Собствено, апостолите нито са били имамени, нито са имамени кама. Това ви остава трепетно върватите: да си казали истината.

Тук искам да побързам в разказите на евангелистите: имаме опасни само събития и нощо друго, освен фалшивостта на събитията. Не те прибават от никакви лични коментари. Не въздават никома от себе им, нито пак критикуват. Не си побороват да пруведват значението на едно, а друго – да подневат. Те отгледат опашането на тези събития за зобори само за себе си.

Превот на атеиста:
Ангела ПЕТРОВА

Академични новини

В Богословския факултет на Софийския университет – провеждат нови професори и доценти

На 22 март факултетният съвет при Богословския факултет на СУ „Св. Климент Охридски“ е одобрил гласно професурите на Емил Трайчев и Божидар Андрусов и доцентурите на Иван Найденов и Клара Стаматова. Според съща действаща Закон за научните степени кандидатите се считат за професори и научните степени от момента на гласуването, така че БФ на СУ вече има нови двама професори и двама доценти.

БФ на СУ „Св. Климент Охридски“

АБОНАМЕНТ 2012

АБОНИРАЙТЕ СЕ ЗА НАЙ-АВТОРИТЕТНО ЦЪРКОВНО ИЗДАНИЕ!

ТАЛОН ЗА АБОНАМЕНТ за „Църковен вестник“

Посетете периода от време, през който искате да сте абонирани

Име	.....
Презиме	.....
Фамилия	.....
гр./с.	.....
п. код	.....
общ.	.....
обл.	.....
к.ж./юл.	..... №..... Еп.....
вх..... ап..... телт.....	.....

Изпращайте на адрес на издателството попълнен талон за абонамент с приложен документ за платен абонамент (банков бордур или пощенски запис). МОЛА ИЗПРАЩАЙТЕ ТАЛОНА АДРЕСА НА ПОЩАТА. ЖЕЛАТЕ ДА ПОЛУЧАВАТЕ „ЦЪРКОВЕН ВЕСТНИК“ АКО ИЗПРАЩАТЕ ПАРИТЕ ЗА АБОНАМЕНТ ПО БАНКОВ ПЪТ, ОТБЕЛЖАВАЙТЕ В ДОКУМЕНТА ЦЕЛТА НА ПЛАЩАНЕТО.

Още през XVI столетие православни мюсюлмани тържали на място пшестивне от Светите меса. Мечта на възрожденските български бари била по Великден да се поклонят на Божия гроб и да получат благодарение. Оттам те се връщали вече не прости християни, а хаджи. Стъпал на свещената земя, богомолстват правей свой обет с Господ, а за да не им е дълъг живот на родината, децата, за благодарност и берект, дори и за здравето на домащи жито дори дарвали пари, земя и стока. Чувствали се да получи изкупление и спасение за душата си.

Българските хаджи с гордост отивали, че не жалели пари, за да „монетизират“ духовните за тях и „да пишат мислата им“ в светите книги. Всяко едно запинание, а те са запинвали на много места, струвало 60 гроша.

Нерядко поклонниците запалили дори тачки, за да бъдат пренасяни имената в собствени им търговски тефтери. От Божия Гроб носели „двестен арманга“ – веселски покров, съдържали икони, кръстчета, съдържачи частита от светия Кръст, множество чудотворни предмети и муски. Тези арманга ни се предавали от поколение на поколение или се подарявали на скъпи приятели.

Полуването до Йерусалим било изтощително и опасно. По не три месеца били необходими в единта посока. И няколко хиляди гроша. Болести, корабкрушения и разбойнически търбарски грабежи поклонниците.

И въпреки всекому известните заплахи, въпрос на чест бил за българина да стана хаджи. Титулата била равностойна на „лорд“, „кир“, „догодлар“, изобщо почитан човек. Или, както тогава писали конвентите: Михаил Маджаров, „нещо като анг-

лиското лейни и сир“. А чорбаджии в първенеци дивали мило и драго, за да се промучат и като хаджи.

Към Божия Гроб тържали с волски коњи, покрити с кочия (покривало от платиние или черга) и пълни с всевъзможни хранилини припаси. Диважли се на кервани със специални пащи, които да бъдат носени за въртешката разбойничка. На пристанището Енос (до устието на р. Марина, на тракийски Беломорски бряг) поклонниците се качвали на кораби и продължавали по море. По пътя опознавали мухоби градове и местности и после ги описвали на земляните си. По-оправите измъквали от богомолците успявали да уредят и някои търговски сделки в Цариград, Кайро, Александрия. Те били първите пшестивенци от български родове.

ХАДЖИЛЪК ПО ВЕЛИКДЕН

Йерусалим, 1893 г. (те.опера, платно)

Ето както пише Михаил Маджаров за Александрия: „При всичките недостатности на египетското управление, Александрия ни поразил със свободата и благоустройството си. Ние я сравняваме с Цариград и вика-

даме колко назад са останали големите градове на северния Турция... Големите магазини, осветление на улиците, бързят растеж на града, неприкосновеността на жената, чистотата на улиците била за нас все нова неща, които не бяхме видели нито в Пловдив, нито в Одрин, нито в Цариград“.

От Кайро потегляли юни кервани за Йерусалим. Йерусалимската патриаршия викала православните посетители на Палестина да се вметат в нейното сезание, за да може да съберат от тях определени данъци в помощ на мърщенската катедрa. В отдалена стая на Патриаршията едина списък от името на патриарха умалвал в листен кратката на всеки от поклонниците, а пък друг калуđer ги интривал. Щом свършил този ритуал, другите листе събирало опре-

делената такса за посещение на Светите места. Манастирите в Йерусалим по онова време били и странноприемници. Във всяка къща имало по два стола и постела. Кандидат-хаджиците спели по строг монашески начин – на земята, независимо от цената за преспиването. В Йерусалим поклонниците се подпизвали на стени и в свещени книги, за да се знае, че еднок си с пристигнал тогава и тогава и с дарил това и това... Сиреч не е пожелал средства за хаджилък.

Свешеното осъщане в хаджилък на поклонниците започвало по Връбница. Богомолците преспивали тази нощ до река Йордан. Преди да тръгнат, всички се потапили в нея с ушните от предното лето хаджилъки ризи. Тях напели след това за сватби и погребения. Векът напалвал след с вординска вода от „второто мърченение“. До Въркесие Христиво хаджилъци успявали да обиколат

много свети места – Кръстния манастир, Витлесем. И навсякъде следвало да оставят по нещо за черваница. На Великден в Йерусалим си порчиали „Йерусалим“. Това били своеобразни икони щами или оригинални антропофигури, напомнящи плащаниците. Те били изработени от вид мушам, а йерусалимски живониси изпизвал по тях свети места. Страници си или други епосоли от живота на Христос и Неговите светици. Това струвало от 1200 до 1600 гроша. Сумата представлявала средногодишната печалба на една заможна фамилия и тога божгорубейски подарък бил равностойна на средната, необходим за изграждането на чешма. Купували още кръстове, бронеци и други свещени предмети, гривни и пръстенчета, които после подарявали на близките си.

За хаджи се считал само онеи, който след като се е окъпал в река Йордан, с получавал комент в Патриаршията, а след това си купил „Йерусалим“, присъствата в да служба в божжирофския храм на Въркесие-ното Христиво и в видел с онеи си „иура“ – Балогрешния огън, който излиза от Божия гроб и от който поклонниците си запаливали вълкдените си свещи. Щом наближало времето да се каже „Христос воскрес“, патриархът влизал в Манастира, интривал с палмуба гроба Господ и тогава гурно, което се напалвало от само себе си. Тоги огън трябвало да се занесе до манастира, в който

са отседнали богомолците. Свещите носели в родното си място като доказателство за хаджилък. След Великден богомолците носели онепани път обратното. Осем „тескерета“ за хаджи, сувенири и други доказателства за посещение по Светите места. Кесаните им обаче били вече доста опразнени. Един хаджи пише в спомението си: „От десетте хиляди гроша върнах с мене около хиляда“.

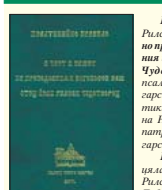
На хаджилък не носели женската мела. Черкете оставали икони при бабите, а манастиротегал съ синовите си и поиниката с жена си. На манастирот казвали, че ако сполучи в женската меля, мъжът и ще я занесе на хаджилък. Ако мъжът бил хаджи, а жената не била ходила на Божия Гроб, то тя приемала титулата на мъжа си, например хаджи Михалинда, хаджи Стояновина, хаджи Стефановина. Ако мъж била с него по Светите места, то тя имчала титулата до собственото си име: хаджи Петра, хаджи Иванка, хаджи Райна и т.н. Ако пък сама жената е ходила в Йерусалим, а мъжът не – той се получавал титулата хаджи. Мъжете, които не са хаджи, не смели да искат ръката на моми, ставали хаджилъци. Хаджилъците, дори самата тя да се е плузвала в Йерусалим, била по-тачена в селото и града дори от попатията. Хаджилъката минавала за по-образована, самгали, че ти знае повече за света. Тя се носела модерно, зашто от Кайро и Александрия мъжът и я обичал в скъпи платове. Нейните сътъражници и хаджилъци, но я почитали. Начрвали я „баба хаджилък“ независимо от възрастта ѝ.

Грумяна НИКОЛОВА

Съборният храм „Св. Въркесие“ на Божия Гроб (фотография, 1839 г.)

НОВИ КНИГИ

Излекът от нечист идиоматично поведение в меси и намет на предубовнича и боженес напач онеи Йуан Рилска Чувотворец – сборник с пълното псалтирско поведение за всебългарска сметен си. Йуан Рилска. Псалтирската ижеба с благословената на Негово Светейшество Българския патрарх Максим и Са. Синод на Българската православна църква.

В нея си по-востаните службите през ижебата година в меси на през Йуан Рилска и Молебен канон към свещица. Довенци си а икони пенсияцион от св.

Златоустова итерория.

Османител на иконоста с вержоначи Макарий (Чакров) ер на Рилската света обител. Сборникът може да се закупи от канаксите при стопаничте хранище. „Са. Нодел“, „С. Седмочисленица“ и „Са. Аявж Гроби“ – Ритодика, както и от книжарницата при Рилската света обител.

За поръчка и доставка по пощата: на тел. 0879/972 004 – е-май Юрица Гърчева. Продажната цена на книгата е 12,50 лв.

ПРОДЪЛЖАВА АБОНИРАНЕТО ЗА 2012 г.

„Църковен вестник“

1 година..... 30,00 лв.
6 месеца..... 15,00 лв.
3 месеца..... 7,50 лв.
ед. цена..... 0,70 лв.

АДРЕС НА РЕДАКЦИЈАТА
СВ. СИНОД, София – 1000
ул. „Оборище“ № 4
тел. 980 30 16, центр. 987 56 11/245
МОЛ: Танка Тончева Христова
Отговорен редактор на броя:
Ануша Христова

Материалите се приемат в електронен вариант.

Банкова сметка на Синопално издателство на БПЦ
УниКредит Булбанк – София, ул. „Алабуня“ № 58
IBAN 98079UCR96601018147018, BIC код: UNCRB658

Сумите да се изпращат с пощенска напие или по банкова сметка, в който да се изпраща точният адрес и пощенският код на получателя!

„Църковен вестник“ съдържа свещени текстове и изображения и не бива да се използва за банковни нужди.